

ROKODELSKA SHEMA (za rokodelsko panogo/rokodelski izdelek)

Rokodelska panoga se lahko nanaša na en izdelek (npr. apnarstvo, oglarstvo), manjše število sorodnih izdelkov (npr. skodlarstvo, opekarstvo) ali raznolike izdelke tako po tehnologiji izdelave, obliki kot po uporabnosti (npr. izdelovanje keramike, pletarstvo, izdelava igrač).

Če je za vašo rokodelsko panogo značilnih več izdelkov, predstavite najmanj tri, ki najbolj celovito odražajo tehnične, tehnološke ali likovne značilnosti rokodelske panoge.

Rokodelska panoga	DEŽNIKARSTVO
	TRADICIONALEN SLOVENSKI (MOŠKI) DEŽNIK

PEDAGOŠKO ANDRAGOŠKO USPOSABLJANJE	Predlagano število ur pedagoško andragoškega usposabljanja
Psihologija <ul style="list-style-type: none"> - Temeljni dejavniki za razvoj osebnosti (adolescenca, puberteta, tipične značilnosti mladostnika, biološke in socialne potrebe) - Učni stili - Motivacija Komunikacija <ul style="list-style-type: none"> - Potek komuniciranja (delež v komuniciranju, poslušanje, nebesedno komuniciranje, pogoji za uspešno komunikacijo, prvo srečanje, razgovor in dober vtis, poslovni bonton, komunikacija z udeležencem)	Teoretični del: 6 ur

<p>Ergodidaktika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ergonomija (najpomembnejši vplivi okolja na človeka v delovnem procesu, pridobivanje znanja v urejenem okolju, dejavniki, ki vplivajo na varno delo, pomen varovanja okolja, podjetniško vedenje v delovnem okolju) <p>Načrtovanje procesa praktičnega usposabljanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Temeljni dejavniki praktičnega usposabljanja z delom - Mentor (bistveni poudarki odnosa mentorja do udeleženca, osnovne naloge mentorja, lastnosti dobrega mentorja, načrtovanje izvajanja rokodelske naloge) <p>Načela uspešnega usposabljanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postopno in sistematično osvajanje znanj, nazornost, aktivnost, povezanost teorije in prakse, individualizacija - Kako pridobivamo znanje in spretnosti 	
<p>Metode praktičnega usposabljanja z delom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Temeljni dejavniki praktičnega usposabljanja z delom (strokovni in vsebinski del, pedagoški in metodični del, materialno tehnični del priprave) - Metode za izvedbo praktičnega usposabljanja (besedne metode, metoda demonstracije, metoda posnemanja, metoda štirih stopenj) <p>Vrednotenje pričakovanih izidov</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preverjanje znanj in spretnosti 	<p>Delavnice: 6 ur</p>

VSEBINE PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA		Predlagano število ur praktičnega usposabljanja
		16-35 ur
Materiali in njihove lastnosti <i>(prednost imajo lokalna gradiva)</i>	<ul style="list-style-type: none"> – les – kovina – plastika – poliestri – najlon – fiberglas – bombaž – aluminij – poliester (najlon mora biti impregniran) – napere/špice (biti morajo elastične; elastičnost materiala je pomembna, saj drsnik hitro počí, če je pretrd/nefleksibilen) <p>Pomožni materiali oziroma spojna sredstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kovice – protikorozijska žica – bombažna ali najlonska nit (najboljša je kombinirana nit) 	<i>Predlagano število ur usposabljanja se nanaša na izdelavo celotnega izdelka.</i>

<p>Orodja in naprave <i>(prednost imajo ročna orodja za tradicionalne tehnike izdelave)</i></p>	<p>Vrtalni stroji: – poseben stroj za izdelavo špice/napere</p> <p>Ročna orodja: – olfa nož – kladivo – različne vrste ščipalk – meter – škarje</p>	
<p>Tehnologija izdelave <i>(prednost imajo tradicionalne tehnike izdelave)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – Najprej ukrojimo blago (mere so določene na kroju: dolžina 60 cm/8 delov) in ga nato zašijemo. – Pripravimo 8 naper/špic. – Pripravimo leseno palico (stisnjen les je najcenejši), naredimo dva utora (proporci so določeni skladno z dimenzijami kroja) za zgornji in spodnji zatič ali pero. – Izdelamo pero po meri (elastična žica). – Montiramo drsnik in kronce (8 zarez) ter varnostni zatič. – Špice kupimo, zvežemo skupaj z dratom/žico. – Blago ročno zašijemo na dežnik (kupimo že impregnirano blago). 	<p>2 uri</p>

Pomen izdelka za ohranjanje kulturne dediščine	<p><i>Tradicionalno slovenski (moški) dežnik je del narodne noše. Je živo rdeče barve. Ob robu ima črte v modri, rdeči, rumeni in zeleni barvi. Če je osnovna barva blaga temno rdeča, je dežnik avstrijskega porekla.</i></p> <p><i>Dežnikarji sodijo med obrtnike, ki za izvajanje svojih dejavnosti od srede leta 2013 ne potrebujejo obrtnega dovoljenja in dokazil o izobrazbi. Poklic dežnikarja sodi med deficitarne poklice saj obrt oživljajo predvsem potomci nekdanjih mojstrov.</i></p> <p><i>Galerija-Muzej Lendava predstavlja v okviru stalne domoznanske postavitve dežnikarno – prvo tovarno dežnikov in senčnikov na ozemlju Avstro-Ogrske. Predstavljen je postopek izdelave dežnikov in različni izdelki.</i></p>	

PREVERJANJE PRAKTIČNE USPOSOBLJENOSTI	Merila za preverjanje kakovosti izdelka/izdelkov	Izločilni kriteriji
Tehnološka dovršenost in kakovost izdelka/izdelkov	<ul style="list-style-type: none"> – izbira blaga ustrezne barve, ki je že zaščiteno – likovna podoba dežnika (pravilne barve linij ob robu dežnika) – dimenzije dežnika – dobro načrtovanje kronce in peresa ter dolžine špice – kakovost celotne izdelave <p>Čas izdelave izdelka: 2 uri</p>	<ul style="list-style-type: none"> – slabo zaščiteno/napačno izbrano blago – napačno postavljeni utori in peresa – napačne dimenzije dežnika

Soglašam:

Matjaž Han

Minister za gospodarstvo, turizem in šport

